

VIBORG
KOMMUNE

§ 11 Miljøgodkendelse
af
fåreholdet
Vallerbækvej 78
7470 Karup

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad 2	
1 Samlede vilkår.....	3
2 Resumé og samlet vurdering.....	6
2.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
2.2 Afgørelse	6
2.3 Ikke teknisk resumé.....	6
2.4 Offentlighed.....	7
2.5 Beskrivelse af husdyrbruget	7
2.6 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	8
2.7 Gyldighed	8
2.8 Retsbeskyttelse	8
2.9 generelle vilkår	8
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	9
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	9
3.2 Placering i landskabet.....	10
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	11
4.1 Husdyrhold og staldindretning	11
4.2 Ventilation	12
4.3 Fodring	12
4.4 Energi- og vandforbrug	13
4.5 Spildevand herunder regnvand	13
4.6 Affald.....	14
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	15
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	16
5 Gødningsproduktion og -håndtering	18
5.1 Gødningstyper og mængder.....	18
5.2 Anden organisk gødning.....	18
6 Forurening og gener fra anlægget.....	19
6.1 Ammoniakpåvirkning af naturen.....	19
6.2 Lugt.....	19
6.3 Fluer og skadedyr	20
6.4 Transport.....	21
6.5 Støj fra anlægget og maskiner	22
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	23
6.7 Lys	24
7 Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	25
8 Husdyrbrugets ophør	27
9 Egenkontrol og dokumentation	28
10 Samlet konklusion.....	29
11 Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	30
11.1 Godkendelsens gyldighed.....	30
11.2 Klagevejledning og søgsmål.....	30
11.3 Underretning om godkendelsen.....	32

DATABLAD

Titel: § 11 miljøgodkendelse af fåreholdet Vallerbækvej 78, 7470 Karup

Dato for godkendelse: 28. august 2017

CVR-nr.: 27776663

Ejendomsnummer: 7910211080

CHR nr.: 107983

Til ejendommen hører:

Ejerlav	Matrikel nummer
Vallerbæk By, Karup	2ap
Vallerbæk By, Karup	2i

Bedriftens navn: Sorthøjgaard I/S

Adresse: Vallerbækvej 78, 7470 Karup

Bedrifts ejer og ansøger: Jørgen Storgaard, Vallerbækvej 78, 7470 Karup, tlf.: 86889583/40317175, e-mail: sorthojgaard@gmail.com

Konsulent: LMO Anne Kirkegaard, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg, tlf.: 29634004, e-mail: aki@lmo.dk

Godkendelsen er udarbejdet af:

Viborg Kommune
Byggeri og miljø
Prinsens Alle 5 - 8800 Viborg
Telefon 87 87 8787
byggeriogmiljoe@viborg.dk
www.viborg.dk

Viborg d. 28. august 2017

Jette Godskesen

Agronom

1 SAMLEDE VILKÅR

Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vallerbækvej 78, 7470 Karup, der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 27776663
2. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen og under overholdelse af godkendelsens vilkår.
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
5. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre

Husdyrhold og indretning

6. Fåreholdet tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 1.000 moderfår og 20 årsheste 300 – 500 kg, svarende til i alt 149,75 DE.
7. I dybstrølesstalder skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrølesmåttens altid er tør i overfladen.
8. Gødningsmåttens i stalderne skal etableres og passes i henhold til Landbrugets Byggeblad, arkiv nr. 095.03-04: Etablering af stalder uden fast bund og med dybstrøelse til får og geder til mælke- og kødproduktion

Energi- og vandforbrug

9. Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el og vand samt andre relevante ressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.

Affald

10. Dokumentation for at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Råvarer og hjælpestoffer

11. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag af olie og kemikalier må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
12. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
13. Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Driftsforstyrrelser eller uheld

14. Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
15. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
16. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Lugt

17. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
18. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

19. Der skal løbende foretages observationer således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr.
20. Bekæmpelse af fluer skal foretages efter ”Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr” udgivet af AGRO – Institut for Agro økologi, Aarhus Universitet.
21. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
22. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige fluegener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Transport

Ved transport af fast gødning/dybstrøelse på offentlige veje, skal evt. spild straks opsamles.

Støj

23. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de vejledende støjkrav i Miljøstyrelsens vejledning er overholdt

Områdetype	Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
	Mandag-fredag kl. 07.00-18.00 Lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Nærmeste enkeltbeliggende bolig:	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Referencetidsrum (*)	8 timer	1 time	½ time

*) Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

Støv

24. *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden vurderer til at være væsentlige.*
25. *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndigheden vurdering medfører gener for omgivelserne.*

Lys

26. *Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.*

Husdyrbrugets ophør

27. *Ved ophør af fåre- og hestehold skal stalde m.v. tømmes og rengøres.*

Egenkontrol og dokumentation

28. *I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal gødningsregnskab, opgørelse over indkøb af foder, opgørelser over slagtede dyr og videresolgte dyr for hele den animalske produktion på bedriften, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.*

2 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

2.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Jørgen Storgaard, Vallerbækvej 78, 7470 Karup har ansøgt om en § 11 miljøgodkendelse af fåreholdet på Vallerbækvej 78, 7470 Karup. Ansøgningen omfatter en udvidelse fra 420 moderfår svarende til 60 DE, efter nuværende omregningsfaktor til 1000 moderfår og 20 heste fra 300 – 500 kg svarende til 149,75.

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny dybstrøelsesstald.

Ejendommen fik i september 2010 en § 10 tilladelse til den nuværende produktion.

Ansøgningen er udarbejdet i Husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 99477, og er første gang indsendt den 12. juni 2017.

2.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af fåreholdet på Vallerbækvej 78, 7470 Karup i henhold til de gældende regler. Da ansøgningen er indsendt inden 1. august 2017, er miljøgodkendelsen behandlet efter de regler, der var gældende på daværende tidspunkt

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 stk. 3 i Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven), jf. Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love, Lov nr. 204 af 28. februar 2017 og i henhold til Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og er betinget af en række vilkår.

I øvrigt gøres der opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser som f.eks. Museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen vedrørende dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes - herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. samt de nedenstående supplerende vilkår.

2.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion og arealer

Der ansøges om miljøgodkendelse til udvidelse af fåreholdet fra 420 moderfår svarende til 60 DE, efter nuværende omregningsfaktor til 1000 moderfår og 20 heste fra 300 – 500 kg svarende til 149,75.

I forbindelse med udvidelsen bygges der en ny dybstrøelsesstald på samme størrelse som den eksisterende stald.

Placering

Den nye stald opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri, se figur 1 situationsplan.

Lugt

Lugtregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Da dyreholdet er udegående den største del af året, beregnes der ikke lugt herfra.

Nærmeste nabo, Vallerbækvej 83, 7470 Karup ligger ca. 400 meter nordøst for ejendommen og nærmeste byzone, Kølvrå ligger ca. 4 km nordvest for ejendommen

Transporter til og fra ejendommen

Der forventes ingen ændringer i antallet af transportere til og fra ejendommen, da dyreholdet primært er udegående på forskellige naturarealer den største del af året. Dyrene er hjemme på ejendommen, når de skal klippes samt ved læmning.

Resultat af it-ansøgningssystemets ammoniakberegninger

Staldanlægget er ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav.

Anlægget ligger mere end 1 km fra sårbare naturområder (defineret i husdyrlovens §7).

Udvidelsen forventes derfor ikke at få konsekvenser for sårbar natur.

Natur

Fårebedriften er beliggende i et forholdsvis robust område med meget få ammoniakfølsomme naturområder i umiddelbar nærhed. Nærmeste ammoniakfølsomme naturtype er en hede hvor beregninger viser at afskæringskriteriet for ammoniakdeposition er overholdt med stor marginen.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af dybstrøelse, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune har vurderet, at det ansøgte overholder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) Fårene er udegående størstedelen af året. Når fårene er på stald går de udelukkende på dybstrøelse. Der findes ikke noget BAT emissionskrav vedr. ammoniak for denne dyretype.

2.4 OFFENTLIGHED

Der er ikke foretaget en nabohøring, da nærmeste nabo ligger ca. 400 meter fra stalden. Derfor vurderes det, at udvidelsen er af underordnet betydning for naboerne.

2.5 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter alle landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vallerbækvej 78, 7470 Karup. Til ejendommen er tilknyttet et fåre- og hestehold med CVR nr. 27776663.

Jørgen Storgaard, Vallerbækvej 78, 7470 Karup ønsker at udvide det nuværende fårehold fra 420 moderfår svarende til 60 DE til 1.000 moderfår og 20 heste 300 – 500 kg svarende til 149,75 DE.

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny dybstrøelsesstald.

2.6 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings- eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune.

2.7 GYLDIGHED

Jf. § 48 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal udvidelsen være gennemført og udnyttet inden 6 år fra godkendelsens meddelelse.

2.8 RETSBESKYTTELSE

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er meddelt i godkendelsen.

2.9 GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vallerbækvej 78, 7470 Karup, der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 27776663*
- 2. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år efter godkendelsens meddelelse.*
- 3. Bedriften skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen og under overholdelse af godkendelsens vilkår.*
- 4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*
- 5. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:*
 - Ejerskifte af virksomhed*
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med udvidelsen opføres der en ny stald. Placeringen af staldene fremgår af figur 1, side 11. I nedenstående tabel 1 ses de gældende afstandskrav jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 5 & 6, der alle er overholdt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav.

Generelle afstandskrav vedr. ny minkhal	Afstand, meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25
Almene vandforsyningsanlæg	>50
Vandløb (herunder dræn) og søer	>15
Offentlig vej og privat fællesvej	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	>25
Naboskel	>30
Nabobeboelse	>0
Eksisterende eller ifølge Kommuneplannens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområder	>50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	>50

Ejendommen Vallerbækvej 78, 7470 Karup er lokaliseret i Viborg Kommune og er beliggende i et område med en del § 3 beskyttede naturområder såsom hede, eng, sø og mose. Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinien.

Skovbyggelinjen er en bufferzone på 300 m omkring skove. Skovbyggelinjen gælder for alle offentlige skove og for private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha. Det betyder, at der indenfor skovbyggelinien er et forbud mod at placere bebyggelse (bygninger, skure, campingvogne, master m.v.). Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervet, er undtaget fra forbuddet.

Nærmeste nabo, Vallerbækvej 83, 7470 Karup ligger ca. 400 meter nordøst for ejendommen. Der er ca. 4 km til nærmeste byzone, Kølvrå, der begge ligger nordvest for ejendommen.

Landskabet, hvor anlægget ligger, er præget af en del træbeplantninger.

Nærmeste § 7 beskyttet natur, en hede, ligger sydøst for ejendommen i en afstand på knap 1 km.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å-, kirkebyggelinier og fortidsmindebeskyttelseslinjer. Alle afstandskrav i henhold til § 8 i Husdyrloven er overholdt.

Kommunen vurderer endvidere, at udvidelsen af anlægget ikke vil forringe landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Kommunen vurderer samlet, at alle bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt. Viborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tale om et eksisterende fårehold placeret i landzone. Nærmeste byzone er Kølvrå, der ligger ca. 4 km nordvest for farmen. Anlægget ligger som en samlet enhed.

Ejendommen ligger i et område, der i Kommuneplanen 2017 – 2029 er udpeget som et særlig værdifuldt landbrugsområde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår i forhold til landskabelige værdier.

Figur1 Situationsplan.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nudrift:

Den godkendte produktion i nudrift er på 420 moderfår. Dette svarer med nuværende normtal til 60. DE.

Ansøgt drift:

Dyrehold	Antal	DE
Moderfår	1.000	142,86
Heste, 300 – 500 kg	20	6,90
Ialt		149,75

Dyrehold

Dyreholdet er primært udegående året rundt og sættes kun på stald i forbindelse med læmning og klipning.

Stalde

I forbindelse med udvidelsen opføres der en ny stald i lighed med den eksisterende stald. Den nye stald er på 9 x 45 meter, og består af en Polytunnel med 60 mm rør buer på punktfundament og med en polydug over, spændt op med 2x4 regler af træ. Siden er 1,1 m høj med vindbrydende net (Mcgregor Polytunnels).

Den nye stald opføres med samme staldsystem som den eksisterende, sandbund, dybstrøelse, og placeres umiddelbart nord for den eksisterende stald, se figur 1.

Der foretages ingen ændringer i eksisterende stald.

Hestene har flytbare læskure (det er islandske heste, der går ude hele året).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det eksisterende dyrehold på Vallerbækvej 78, 7470 Karup udgøres af 420 moderfår svarende til 60 DE. Der er således tale om en udvidelse fra 60 DE til 149,75 DE svarende til 89,75 DE.

Variationer i dyreholdets størrelse og sammensætning vil forekomme indenfor året og mellem årene. En produktion af ovennævnte størrelse kan ved sygdomme, produktionsomlægninger som følge af ændrede kontraktvilkår eller lignende være afhængig af muligheden for tilpasninger.

Fåre- og hesteholdet kan tilpasses i beskedent omfang under forudsætning af, at ændringen ikke giver anledning til øget forurening (f.eks. mere lugt, mere fosfor m.m.), samt at antal dyreenheder forbliver det samme. Ændringen skal forinden meddeles til Viborg Kommune.

Eksisterende- og ny stald er med sandbund. Der stilles vilkår om, at dybstrøelsesmåten i staldene, skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad, arkiv nr. 095.03-04: Etablering af stalde uden fast bund og med dybstrøelse til får og geder til mælke- og kødproduktion.

Indenfor fåre- og hestehold er der ikke udarbejdet teknologiblade vedrørende BAT. Viborg Kommune anser dybstrøelse som værende BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

6. *Fåreholdet tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 1.000 moderfår og 20 årsheste 300 – 500 kg, svarende til i alt 149,75 DE.*
7. *I dybstrøelsesstalde skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.*
8. *Gødningsmåtten i staldene skal etableres og passes i henhold til Landbrugets Byggeblad, arkiv nr. 095.03-04: Etablering af stalde uden fast bund og med dybstrøelse til får og geder til mælke- og kødproduktion*

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene er naturligt ventilerede.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Naturlig ventilation er med til at sikre et stort luftskifte. BAT for ventilation i stalde er at reducere energiforbruget, ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt. Det vurderes, at det valgte system med naturligt ventilation i de åbne haller lever op til kravet om BAT.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen opbevares følgende typer og mængder af foder:

<i>Fodertype</i>	<i>Mængder nudrift</i>	<i>Mængder ansøgt drift</i>	<i>Opbevaring</i>
Soyaskrå	I sække	I sække	Foderlade
Færdigblandinger	4 tons	4 tons	Udendørssilo
Mineraler	I sække, ca 500 kg/år	I sække, ca 1 tons/år	Foderlade

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en øget påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for foder:

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energiforbrug

I nedenstående tabel 2 ses det nuværende og forventede elforbrug

Tabel 2 Forbrug af energi

Energikilder	Energi forbrug nuværende drift	Forventet energiforbrug i ansøgt drift
Årligt Elforbrug	6.500 kWh	7.000
Årligt forbrug af diselolie	2.000 l	uændret

Vandforbrug

I nedenstående tabel 3 ses det nuværende og forventede vandforbrug

Tabel 3 Forbrug af vand

Vandforbrug	Nudrift,	Ansøgt drift
Årligt forbrug af drikkevand	550 m ³	650 m ³

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for fåre- og hestehold, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notat (BREF-dokument) for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til fåre- og hestehold. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er BAT således anvendelse af højtryksrenser, delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, samt temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Ovenstående er ikke så relevant ved et fåre- og hestehold, hvor der ikke anvendes ventilation og opvarmning af stalde, men for at leve op til kravene om BAT, skal der løbende være opmærksomhed på energiforbrug og management på ejendommen. Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der stilles derfor vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Viborg Kommune vurderer, at driften med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT i henhold til vand- og energiforbrug beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ fra januar 2013.

Viborg Kommune vurderer samlet, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det vurderes endvidere, at der i forbindelse med bedriftens indretning og de stillede vilkår, er taget hensyn til muligheden for begrænsning af energi- og vandforbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

- Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el og vand samt andre relevante ressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.*

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tagvandet ledes til faskine, der er dimensioneret til at modtage tagvand fra en tagflade.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for drift:

4.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse heraf:

	<i>Mængder nudrift</i>	<i>Mængder ansøgt drift</i>	<i>Opbevaring</i>	<i>Bortskaffelse</i>
Forbrændingseget affald. ISAG kode: 19.00	500 kg	500 kg	I container	Dagrenovation
Plastik, ISAG Kode: 52.00, EAK-kode: 02-01-04	4 tons	4 tons	Udendørs i pallerammer, sikret mod blæst	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Medicinrester, EAK-kode: 20 01 18 00 05.13			Boks til miljøfarligt affald	Kommunal afhentning Leveres tilbage til dyrlæge
Spildolie, EAK-kode: 13.02.03 00	20 L	20 L	Lukkede dunke i maskinhus	Afhændes til Revas

Døde dyr

Opbevaring

- Dyret placeres på palle, så det er hævet over jorden, hvilket giver mulighed for luftcirkulation

Bortskaffelse

- Daka afhenter døde dyr.
- Døde dyr afhentes efter behov.
- Afhentning finder sted ved tilmelding hvis et dyr dør.

Mængder

- Der er ca. 65 døde dyr/år. EAK-kode 020102.

Afhentningssted

- Afhentningssted er valgt i god afstand fra naboer.
- Afhentningsstedet er valgt på et skyggefuldt sted
- Afhentningsstedet er ved fast tilkørselsvej og tilgængelig for afhentningsmateriellet

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt sikre, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler betragtes som "farligt affald" og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt risikoaffald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder og placeres på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.

Kommunen vurderer med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift:

- 10. Dokumentation for at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.*

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Opbevaring af olie

Dieselolie:

På ejendommen opbevares dieselolie i følgende tanke:

Overjordisk tank fra 1987 på 1200 liter (diesel). Fremgår af BBR. Anvendes til dieselolie

Smøreolie:

Smøreolie opbevares i lukkede 20 l dunke, som er placeret i lade.

Opbevaring af medicin

Medicin opbevares i køleskab

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier, olie og brændstof på bedriften. Der gøres opmærksom på, at den overjordiske tank fra 1987 formentlig er ved at være for gammel.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift:

- 11. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag af olie og kemikalier må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.*
- 12. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.*
- 13. Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamlles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt
- Oliespild
- Kemikaliespild

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen indeholder:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vandløb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Af nedenstående fremgår en beskrivelse af mulige uheld med oplysning om, hvilke tiltag der er iværksat for at forebygge uheld, samt oplysning om, hvad der vil blive iværksat i tilfælde af uheld.

Generelt

Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at der sikres korrekt brug og effekt

For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn

Akut håndtering ved uheld:

- Ved brand kontaktes brandmyndighederne

Oliespild

Forebyggende foranstaltninger:

- Spildolie, smøreolie og dieseltank er placeret i lade i lukkede beholdere.
- Laden er indrettet med fast underlag bestående af (beton mv.)
- Der forefindes ikke afløb i lade.
- Der findes opslugende materiale (kattegrus, savsmuld mv.) i lade, som anvendes ved spild af olie.
- Diesel til maskinerne opbevares i overjordisk olietank. Tanken er på 1200 liter. Dieseltanken er placeret på fast underlag.

- Påfyldning af traktor sker altid under opsyn.

Akut håndtering ved uheld:

- Spild af olie vil straks det konstateres blive opsamlet med opsugende materialer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for virksomhedsejeren, såfremt der skulle ske et uheld både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l. Viborg Kommune vurderer, at beredskabsplanen for Vallerbækvej 78, 7470 Karup, er tilstrækkelig til at minimere risikoen for uheld på bedriften.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Viborg Kommune, Teknik og Miljø, tlf.: 87 87 87 87.**

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift:

14. *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*
15. *Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.*
16. *Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.*

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Da dyrene er udegående og kun kortvarigt på stald ved klipping samt læmning, er der ikke udregnet gødningsmængder. Staldene tømmes, når dyrene igen er ude på naturarealerne. Når staldene tømmes, køres gødning direkte ud og nedpløjes eller lægges i markstak.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved at overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen efterlever BAT krav vedrørende håndtering af husdyrgødning.

Det skal bemærkes, at kompost må opbevares i marken hvis tørstofprocenten er mindst 30 pct. for ethvert delparti. Dybstrøelse vurderes normalt kompostlignende, hvis det har henligget i en stald i 3-4 måneder i gennemsnit,

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for drift og egenkontrol:

5.2 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft e.l. på bedriften.

6 FORURENING OG GENER FRA ANLÆGGET

6.1 AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUREN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Det generelle ammoniakreduktionskrav er som udgangspunkt fastsat til 30 % beregnet i forhold til referencestalde på baggrund af normtal fra 2005/2006. Kravet gælder for udvidelser, nye stalde og stalde der renoveres.

Det ansøgte dyrehold udgøres af moderfår og heste. For denne produktion er det generelle ammoniakkrav fastsat til 0 %.

Den samlede emission fra stald og lager er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 506 kg N/år, hvor nudriften er beregnet til 213 kg N/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften ligger forholdsvist robust med meget få ammoniakfølsomme naturområder i nærheden. Kategori 1 og 2 naturtyper, der er de mest følsomme og modtager den største beskyttelse, ligger hhv. 4.700 og 900 meter væk. Den lav ammoniakemission bevirker, at der teoretisk ikke vil ske en deposition på kategori 1 og 2 naturtyperne.

Kategori 3 naturtyper er beskyttet ud fra, at der maksimalt må være en mer-deposition på 1,0 kg N/ha/år, dog kan højere deposition accepteres på baggrund af en konkret vurdering. Rundt om anlægget ligger flere kategori 3 naturtyper i afstande på 100-200 meter fra bedriften. Blandt disse er et skovområde, der er registreret som potentiel ammoniakfølsom. Beregninger viser en mer-deposition på 1 kg. N/ha/år. En gennemgang af luftfoto viser, at skoven tydeligvis er plantage, og derfor ikke lever op til kravet som kategori 3 natur.

For øvrige kategori 3 naturområder viser beregninger at afskæringskriteriet for kategori 3 naturtyperne er overholdt med stor margin, og vil således ikke blive påvirket af udvidelse af bedriften.

For de naturtyper som ikke er omfattet af Kategori 1, 2 og 3, gælder naturbeskyttelseslovens §3, hvorefter de ikke må påvirkes i en grad, der bevirker en væsentlig tilstandsændringer. Da øvrige §3 naturtyper ligger længere væk end kategori 1, 2 og 3 naturtyperne, er det vurderingen, at de ikke påvirkes i væsentlig grad, da depositionen vil være lavere.

Området omkring Vallerbækvej 78 kan være potentiel levested for Bilag IV-arter eller andre dyr og vækster, der er optaget på diverse lister som værende truede/sjældne. Der forligger dog ingen registreringer i det pågældende område. Det vurderes, at de Bilag IV-arter mm. som evt. kan findes i områder omkring Vallerbækvej 78 ikke påvirkes af udvidelsen af husdyrholdet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for ammoniakpåvirkning af naturen.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelt vedr. lugt

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandsystem samt hygiejne i stalden samt opbevaring.

I husdyrgodkendelse.dk beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

Da ejendommens dyrehold er udegående beregnes der ikke lugt fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Viborg Kommune vurderer, at fåreholdet ikke vil være til gene for naboerne både fordi dyrene er udegående, men også fordi der er langt til naboerne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

17. *Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.*
18. *Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.*

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

På landbrugsejendomme kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv.

- Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspil og rester fjernes.
- Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra AAU's Skadedyrlaboratorium.

Fluegener

- Der holdes en høj hygiejnstandard i staldene.

Rottebekæmpelse

Der er indgået sikringsaftale med rottebekæmpelsesfirmaet Rovfluen. Aftalen indebærer, at der opstilles rottekasser rundt om ejendommens bygninger. Rottekasserne placeres, tilses og fyldes efter behov.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i staldene efter "Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr" udgivet af AGRO – Institut for Agro økologi Aarhus Universitet.

Der har ikke tidligere været klager over fluegener fra fåreholdet. Opstår der fluegener for omkringboende, skal der udarbejdes en handlingsplan for fluebekæmpelse.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for fluer og skadedyr:

19. Der skal løbende foretages observationer således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr.
20. Bekæmpelse af fluer skal foretages efter ”Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr” udgivet af AGRO – Institut for Agro økologi, Aarhus Universitet.
21. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
22. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige fluegener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindene (med mindre der er knyttet vilkår til).

I nedenstående skema ses en oversigt over transporttyper og over antallet af transportere i nudrift og ansøgt drift.

	<i>Antal transportere/år i nudrift</i>	<i>Antal transportere/år i ansøgt drift</i>	<i>Forskel i antallet af transportere</i>
Transport med lastbil			
Foder	5	5	0
Sækkevarer/løsvarer	5	5	0
Døde dyr	26	26	0
Brændstof (diesel)	2	2	0
Transport med traktor			
Dybstrøelse	10	15	5
Ensilering	32	40	8

Bemærkninger vedr. transportere:

- Kun transportere på offentlig vej. Udbring af husdyrgødning sker over en begrænset periode primært i foråret.
- Arealerne ligger i nærhed af ejendommen.
- Ejendommen er beliggende centralt for udbringningsarealerne.
- Arbejdskørsel til og fra ejendommen sker via Vallerbækvej. Der er gode til- og frakørselsforhold til Vallerbækvej.
- Transportere vil normalt foregå i dagtimerne, dog må der påregnes transportere udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken.
- Transportere med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transportere er jævnt fordelt over året.

- Cirka 1 gang/14. dag (på hverdage) afhentes døde dyr via Daka. Antallet af transporter til afhentning af døde dyr vil ikke øges i forbindelse med udvidelsen.
- Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at antallet af transporter ikke overskrider, hvad der er normalt for en færehold af den ansøgte størrelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport til og fra ejendommen:

23. Ved transport af fast gødning/dybstrøelse på offentlige veje, skal evt. spild straks opsamles.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støj fra følgende kilder:

- Højtryksrensere
- Fuldfoderblander
- Aflæsning af foder
- Transport til og fra ejendommen (se afsnit vedr. transport)

Af følgende skema fremgår driftsperioderne og placeringen af støjkloder på ejendommen.

<i>Støjkilde</i>	<i>Placering</i>	<i>Tidsinterval</i>
Højtryksrensere	Brug af højtryksrensere til vask af foderbord sker inden døre	Brug af højtryksrensere til vask af foderbord sker inden døre
Fuldfoderblander	Ved markstak	Fra jan- maj, 1 time/dag
Aflæsning af foder	I udendørssilo	Indblæsning af foder vil have en varighed af max.10 min .pr. levering
Håndtering af dybstrøelse	Køres direkte ud eller i markstak	Der vil være periodisk støj ved læsning af dybstrøelse.
Transport til og fra ejendommen ved bl.a. aflæsning af foder samt ved flytning af dyr til/fra afgræsningsarealer		

Generelt vedr. støj:

Der har ikke tidligere været klager over støj fra ejendommen

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Anvendelse af de øvrige støjende anlæg og maskiner tilstræbes holdt inden for normal arbejdstid.

Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og det ansøgte vurderes ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering

Svag støj fra indblæsning af foder i siloerne vil kunne høres ved nærmeste naboer. Støjen dæmpes dog væsentligt, fordi alle siloer og indblæsningsrør er placeret bag skærmende bygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for støj:

24. *Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de vejledende støjkrav i Miljøstyrelsens vejledning er overholdt*

Områdetype	Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
	Mandag-fredag kl. 07.00-18.00 Lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Nærmeste enkeltbeliggende bolig:	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Referencetidsrum (*)	8 timer	1 time	½ time

*) Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med håndtering af halm og ved transport kan der opstå støv. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed. Der vil ikke blive produceret mere foder i ansøgt drift.

- Al indblæsning af foder sker via lukkede rørsystemer. Der er således ingen kilder til væsentlige støjgener for naboerne
- Da støv ikke hidtil har været et problem, forventes det heller ikke fremover. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer.
- Ejendommens drift forventes ikke at kunne medvirke til væsentlige støjgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støjgener fra fåreholdet forventes der ikke væsentlige problemer.

Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

25. *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden vurderer til at være væsentlige.*
26. *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndigheden vurdering medfører gener for omgivelserne.*

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

- Der er ophængt lamper ved stuehus. Lyset vil være tændt efter behov. Der er ingen udendørsbelysning der har fjernvirkning.
- Om natten ved læmninger er der kun tændt vågelys i stalden
- Lyset i øvrige bygninger er slukket om natten

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

27. *Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.*

7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldindretning:

Ansøger har får gående på udelukkende dybstrøelse. Fårene er udegående størstedelen af året. Der findes ikke noget BAT emissionskrav vedr. ammoniak for denne dyretype.

Valg af staldsystemer

Alle stalde er indrettet med dybstrøelse.

Valg af miljøteknologi

Der er ingen valgt miljøteknologi

Valg af ammoniakreducerende teknologi til opbevaring af husdyrgødning

På ejendommene findes der ingen gyllebeholder

Forbrug af vand og energi:

Der er ingen europæiske standarder for BAT (energi) vedr. får.

Den væsentligste strømforbrugende aktivitet er til belysning.

Ventilation

Staldene er naturligt ventilerede og der er forbruges derfor ikke energi til ventilationsanlæg.

Lys

Hvis der bruges lys i dagtimerne reguleres dette af ejer.

Øvrige

Der foretages ikke korntørring på ejendommen

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug.

Drikkevand

Der anvendes vand til fårenes drikkevand.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå evt. spild.

Øvrige

Derudover vil der gennem dagligt tilsyn blive observeret eventuelle hændelser der forårsager vandspild. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service tilkaldes hvis der er behov for det.

Management:

Der findes ingen EU standarder om BAT vedr. management.

I henhold til EU's BREFF dokument for svine- og fjerkræproduktioner af januar 2013 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificerer og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.

- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Forbruget af foder følges løbende.
- Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderet sammensætning og kvalitet.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Ved tegn på rotter på ejendommen kontaktes Viborg kommune.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af mark og gødningsplan. Planen anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark

Opbevaring/behandling af husdyrgødning:

Der er anvendt følgende teknikker i forbindelse med opbevaring af den faste gødning:

Dybstrøelsen køres direkte ud, hvorfor ammoniaktabet er 0 %.

Udbringning af husdyrgødning:

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres den enkelte afgrøde totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at det niveau, som er opnåeligt ved eksisterende lovkrav er BAT.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af ovenstående vurderer Viborg Kommune, at bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), der stilles derfor ikke vilkår om yderligere BAT tiltag.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for bedst tilgængelige teknik (BAT)

8 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved produktionsophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

28. *Ved ophør af fåre- og hestehold skal stalde m.v. tømmes og rengøres.*

9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift, som er følgende:

- Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med følgende gødningsregnskab

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, sprøjtejournal, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Eventuelle automatiske foranstaltninger til dette overvejes.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at egenkontrollen er tilstrækkelig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for management og dokumentation:

29. *I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal gødningsregnskab, opgørelse over indkøb af foder, opgørelser over slagtede dyr og videresolgte dyr for hele den animalske produktion på bedriften, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.*

10 SAMLET KONKLUSION

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Viborg Kommunes opfattelse:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - overfladevand
 - nitratfølsomme indvindingsområder
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder ændringerne afskæringskriterierne (lovens beskyttelsesniveau). Derfor meddeler Viborg Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

11 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 11, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovbekendtgørelsen § 11, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

11.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrloven § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 30. august 2017. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 27. september 2017.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for privatpersoner og kr. 1800 for virksomheder og organisationer. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Virkning af klage

En klage over miljøgodkendelser eller andre afgørelser efter Husdyrloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen eller anden afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen eller anden afgørelse kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i afgørelsen.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

11.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1,8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Naturstyrelsen (nst@nst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviorg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600@webspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

naboer